

**Budapest Főváros X. kerület
Kőbányai Önkormányzat
Jegyzője**

**Előterjesztés
a Képviselő-testület részére
a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 32/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelet
egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről, valamint a szeszesital-forgalmazásra
vonatkozó egyes jogszabályok módosításának kezdeményezéséről**

I. Tartalmi összefoglaló

1. A közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 32/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelet egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése

Más településekhez hasonlóan Kőbányán is jelentős problémát jelentenek a szeszes italt forgalmazó üzletekkel és a nemzeti dohányboltokkal kapcsolatos lakossági panaszok. A panaszok leggyakrabban a társasházakban lévő, nem lakás céljára szolgáló helyiségben üzemelő üzletekre, illetve dohányboltokra vonatkoznak. A vásárlók a szeszes ital megvételét követően a terméket gyakran az üzlet vagy a dohánybolt közvetlen környezetében fogyasztják el, ebből kifolyólag sok esetben a szükségleteiket is azok környezetében végzik el, az üres üvegeket és dobozokat eldobálják, a cigarettacsikkeket szétszórják. Problémát okoz továbbá a társasházakban folytatott ipari tevékenység, valamint a késő esti és hajnali órákban végzett szállítási, rakodási tevékenységből, továbbá zenezolgáltatásból, illetve műsoros előadásból eredő zaj.

A fenti problémák kezelése érdekében Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 32/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendeletében (a továbbiakban: Önk. R.) az alábbi szabályokat alkotta meg.

„17. § (1) A nem lakás céljára szolgáló helyiségben lévő üzlet, valamint a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény szerinti dohánybolt (a továbbiakban: dohánybolt) szeszes italt a társasházi közgyűlés hozzájáruló határozatával forgalmazhat.

(2) Nem lakás céljára szolgáló helyiségben működő vendéglátó üzletben zenezolgáltatás, műsoros előadás – különösen hangosító berendezés működtetésével – 22.00 óra és 6.00 óra között csak a társasházi közgyűlés hozzájáruló határozatával nyújtható.

(3) Nem lakás céljára szolgáló helyiségben működő üzlet tevékenységéhez kapcsolódó szállítási, rakodási tevékenység 22.00 óra és 6.00 óra között csak a társasházi közgyűlés hozzájáruló határozatával folytatható.

(4) Az (1)–(3) bekezdésben meghatározott társasházi közgyűlési hozzájáruló határozatot a kereskedelmi tevékenység végzőjének személyében történő változás (jogutódlás) esetén az új jogosultnak kell beszereznie.

(5) Az (1)–(3) bekezdés előírásainak megsértése esetén – a dohánybolt kivételével – a Kertv. és a Ker. által meghatározott jogkövetkezményeket kell alkalmazni.

(6) Az (1) bekezdés előírásainak megsértése esetén a dohánybolt üzemeltetője megsérti a közösségi együttélés alapvető szabályait, és kétmillió forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.

18. § (1) *Nem lakás céljára szolgáló helyiségben bejelentés-köteles ipari tevékenység csak a társasházi közgyűlés hozzájáruló határozatával folytatható.*

(2) *Az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységhez kapcsolódó szállítási, rakodási tevékenység 22.00 óra és 6.00 óra között csak a társasházi közgyűlés hozzájáruló határozatával folytatható.*

(3) *Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott közgyűlési hozzájáruló határozatot az ipari tevékenység végzőjének személyében történő változás (jogutódlás) esetén az új jogosultnak kell beszereznie.*

(4) *Az (1) és (2) bekezdés előírásainak megsértése esetén az Ipr. által meghatározott jogkövetkezményeket kell alkalmazni.*”

A Képviselő-testület az Önk. R. hivatkozott, kizárólag a társasházban lévő nem lakás céljára szolgáló helyiséget érintő szabályait a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Thtv.) 17. § (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében és a Thtv. 67. §-ában kapott felhatalmazás alapján alkotta meg.

Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz tárgyában meghozott, 2024. március 26-án kelt, 10/2024. (V. 10.) AB határozatában (a továbbiakban: AB határozat) Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzata (a továbbiakban: Újbuda Önkormányzata) Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 2/2013. (I. 29.) önkormányzati rendelete 8. § (2) bekezdésében szereplő, a Kőbányai Önkormányzatával azonos tartalmú rendelkezést alaptörvény-ellenesnek minősítette, ezért azt megsemmisítette.

Újbuda Önkormányzata vonatkozó önkormányzati rendeletének 8. § (2) bekezdése szerint *„Nem lakás céljára szolgáló helyiségben lévő üzlet, valamint a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény szerinti dohánybolt (a továbbiakban: dohánybolt) szeszes italt a társasházi közgyűlés hozzájáruló határozatával forgalmazhat.*”.

Az Alkotmánybíróság a hivatkozott AB határozatban kiemelte, hogy az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésében már az Alapvetések között említi a vállalkozás szabadságát. Ez az alkotmányos alapelv erősíti és támogatja az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében elismert és védett vállalkozáshoz fűződő jogot. A vállalkozáshoz való jog, amely a természetes személyek mellett a jogi személyeket is megilleti, védelmi köre kiterjed a vállalkozó piacra lépése mellett az üzleti tevékenység folytatására is. A vállalkozási tevékenység folytatásának a védelme nem azt jelenti, hogy módosíthatatlan lenne a vállalkozási tevékenységre vonatkozó jogszabályi környezet (sőt sok esetben pont, hogy a változtatás szükségessége indokolható). A jogszabályi környezetnek ugyanis figyelemmel kell lennie a gazdasági környezetre, a kereskedők és a vásárlók szokásaira is. Ezzel együtt azonban a vállalkozási tevékenységet nem lehetetlenítheti el az állam, legfeljebb olyan korlátozásokat vezethet be, amelyek az általános alapjogi teszt alapján igazolhatóak. A korlátozás igazolhatósága tehát a szükségességi-arányossági teszt alapján történik.

A vállalkozás szabadságából következő alkotmányos szempontokkal általánosságban összhangban áll a jogszabályi környezet változtatása. A jogalkotónak joga van ugyanis új feltételeket előírni és korábbi feltételeket megváltoztatni, mindaddig amíg ezek nem jelentik a vállalkozás szabadságának szükségtelen és aránytalan korlátozásait.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint Újbuda Önkormányzata rendeletének szabályozása kétségtelenül a vállalkozás szabadságának korlátozását valósítja meg, hiszen abban az esetben, ha az érintett társasház közgyűlése nem adja előzetes hozzájárulását a szeszesital árusításához, akkor a társasház nem lakás céljára szolgáló helyiségében az érintett személy nem fogja tudni szabadon végezni vállalkozói tevékenységét. Ez a korlátozás pedig a vállalkozások igen széles körét érintheti,

mivel nemcsak kereskedelmi egységekben (pl. éttermekben), hanem dohányboltokban, vagy épp bevásárló helyiségekben (pl. élelmiszerboltokban) is folyik a kereskedelmi jogszabályok szerint szeszesital-árusítás. Tekintettel tehát arra, hogy a szabályozás korlátozza a vállalkozás szabadságát, szükséges megvizsgálni, hogy egyfelől lehetséges-e rendeleti szinten korlátozni ezt az alapjogot, másfelől pedig ha erre a kérdésre igennel válaszolhatunk, akkor azt is, hogy a korlátozás szükségesnek és arányosnak tekinthető-e.

Az Alkotmánybíróság tehát elsőként azt vizsgálta, hogy lehetséges-e az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében deklarált vállalkozás szabadságához való jogot rendeleti szinten korlátozni. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdéséből következően, egy alapjogot törvényi szinten kell szabályozni. Az Alkotmánybíróság több döntésében is rögzítette már ezt a követelményt, amelynek a megsértése már önmagában egy alapjogot korlátozó alacsonyabb jogszabály megsemmisítését eredményezheti. Ugyanakkor fontos azt is kiemelni, hogy ez a formai előírás nem egy abszolút követelmény, nem azt jelenti ugyanis, hogy az adott alapjog gyakorlásához kapcsolódó összes szabályt törvényben kell rendezni. Az adott alapjog alapvető gyakorlásához kapcsolódó alapvető és garanciális kérdéseket mindenképpen törvénynek kell tartalmaznia, ugyanakkor az egyes részletszabályokat rendeleti úton is szabályozni lehet.

E tekintetben tehát azt kell vizsgálni, hogy Újbuda Önkormányzata önkormányzati rendeletének előírása a vállalkozás szabadságához való jogot érintően egy alapvető korlátozás, vagy pedig egy kisebb jelentőséggel bíró, nem közvetlenül a vállalkozás szabadságának gyakorlását érintő kiegészítő szabály.

A támadott szabályozás látszólag nem lehetetleníti el a vállalkozás megindítását, pusztán annak teljesskörűségét köti egy előzetes feltétel megvalósulásához. Ezzel együtt azt is hangsúlyozni kell, hogy a szeszesital-árusítás több vállalkozás esetében is elválaszthatatlan részét képezi az adott vállalkozás alaptevékenységének. Nehezen képzelhető el ugyanis pl. egy éttermi szolgáltatás vagy egy italbolt megnyitása szeszesital-árusítás lehetősége nélkül. Megállapítható tehát, hogy azonosíthatóak olyan kereskedelmi tevékenységek, amelyek esetében a vizsgált szabályozás a vállalkozás szabadságának ellehetetlenüléséhez vezethet, azaz annak alapvető korlátozását valósíthatja meg.

E körben szükséges megvizsgálni, hogy a Thtv. alapján milyen eljárásban és kik jogosultak a társasház közgyűlésének összehívását és döntéshozatalát kezdeményezni. A Thtv. 33. § (1) bekezdése szerint a közgyűlést a közös képviselő vagy az intézőbizottság elnöke hívja össze. Emellett a Thtv. 35. § (2) bekezdése szerint kötelező a közgyűlés összehívása, ha azt a tulajdoni hányad 1/10-ével rendelkező tulajdonostársak a napirend, az ok és a közgyűlési határozatra tett javaslat megjelölésével írásban kérték. Látható tehát, hogy a közgyűlés összehívására egy társasházi nem lakás céljára szolgáló ingatlan bérlője, vagy tulajdonosa önmagában (más tulajdonostársak támogatása nélkül) nem jogosult, ezáltal az előzetes döntés meghozatalát sem tudja garantálni (akár támogató akár nem támogató az a döntés). Emellett azt is fontos kiemelni, hogy a Thtv. 18. §-a szerint a lakóépület külön tulajdonban álló nem lakás céljára szolgáló helyiségének megváltoztatott használatához a közgyűlés hozzájáruló határozata nem szükséges. A Thtv. 18. § (3) bekezdés *b*) pontja szerint azonban a hatóság felhívására a közgyűlés – harmincnapos határidőn belül meghozott – határozattal a lakhatás nyugalma – így a zaj- és rezgésvédelem, valamint a lakókörnyezetet veszélyeztető más tevékenység megelőzése – érdekében a használat, hasznosítás módjának megváltoztatását megtilthatja vagy ahhoz az erre vonatkozó külön jogszabályok előírásainak figyelembevételével kikötött feltétellel is hozzájárulhat. A fentiek alapján megállapítható tehát, hogy a nem lakás céljára szolgáló helyiség tulajdonosa vagy bérlője nem jogosult a közgyűlés összehívását és a szeszesital árusításához szükséges előzetes döntés meghozatalát kezdeményezni.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy Újbuda Önkormányzata önkormányzati rendelete által bevezetett korlátozás egy a vállalkozás szabadságát érintő alapvető korlátozás, ezért az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján ezen korlátozást csak törvényi szinten lehetett volna bevezetni. Az Önkormányzatnak tehát nem lett volna lehetősége ilyen tartalommal, rendeleti szinten korlátozni a vállalkozás szabadságát.

Az AB határozat fentebb részletezett megállapításai az Önk. R. 17. és 18. §-ában szereplő szabályozás tekintetében is alkalmazandók. Ezen túlmenően Budapest Főváros Kormányhivatala Főispánja a 2024. július 3-án kelt, BP/2800/00392-2/2024 számú, szakmai segítségnyújtásra irányuló megkeresésében szintén indítványozta az Önk. R. 17. és 18. §-aiban szereplő szabályozás felülvizsgálatát és az AB határozat alapján a rendeletmódosítást.

Budapest Főváros Kormányhivatala Főispánja a fenti, BP/2800/00392-2/2024 számú megkeresésében az Önk. R. rendelkezéseinek Alaptörvénybe ütközése mellett felhívja a figyelmet arra is, hogy a dohányboltokban, illetve a dohányboltoktól eltérő üzletek esetében az alkoholtartalmú italok árusításának jóváhagyó társasházi közgyűlési határozathoz kötése ellentétes a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény, továbbá a kizárólag dohányboltban forgalmazható termékeken kívül dohányboltban forgalmazható termékekről és nyújtható szolgáltatásokról szóló 36/2022. (IX. 30.) SZTFH rendelet, valamint a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) rendelkezéseivel.

Ezen kívül álláspontja szerint az Önk. R. szabályozása túlterjeszkedik a Thtv.-ben kapott felhatalmazás keretein, mivel a települési önkormányzat kizárólag városképi és kereskedelmi szempontok alapján és csakis az építésügyi, illetve kereskedelmi jogszabályokkal összhangban jogosult arra, hogy meghatározza a társasházban található, külön tulajdonú, nem lakás céljára szolgáló helyiségek használatának, hasznosításának, illetve ezek megváltoztatásának módját, feltételeit. Az Önk. R. 17. § (1) bekezdése ugyanakkor nem városképi és kereskedelmi szempontok érvényesítésére, hanem a lakhatás nyugalma, a lakókörnyezetet veszélyeztető tevékenységek megakadályozására irányul, hiszen a társasház döntésében ezt a szempontot tudja figyelembe venni és érvényesíteni.

Az AB határozat ugyan számos kérdést érintetlenül hagy a tárgybeli probléma részleges, pusztán az alkotmányjogi panasz indítványozója által előadott szempontok szerinti vizsgálata miatt, és nem rendelkezik a vállalkozáshoz való jog Thtv.-ben rögzített egyéb, azonos vagy hasonló eljárásban lehetővé tett korlátozásai tekintetében, ezáltal ellentmondásos szabályozást hagy maga után. Az AB határozat ugyanakkor mindenkire általánosan kötelező, és az egyértelmű kötelezést az Önk. R. esetében is érvényesíteni szükséges.

A fentiekre tekintettel szükséges az Önk. R. 17. és 18. §-ának a hatályon kívül helyezése.

2. A szeszesital-forgalmazásra vonatkozó jogszabályok módosításának kezdeményezése

Az Önk. R. rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése ugyanakkor tovább nehezíti a társasházi nem lakás céljára szolgáló helyiségben üzemelő szeszesital-árusító üzletek, illetve dohányboltok környezetében tapasztalható problémák kezelését. Rendszeresen a lakossági panaszok, amelyek elsősorban az ott vásárlók közterületen történő szeszesital-fogyasztásából, hangoskodásából, illetve szemeteléséből adódnak.

Elsődlegesen problémát jelent, hogy a szeszes ital forgalmazása a jelenlegi jogi szabályozás szerint csupán bejelentésköteles tevékenység, engedély beszerzése a kereskedelmi üzletek, illetve a dohányboltok esetében nem szükséges a szeszesital-forgalmazáshoz. Engedélyezési eljárás

hiányában a társasháznak nincs lehetősége jogorvoslattal élni a szeszesital-forgalmazás megkezdésével szemben.

Maga a Thtv. igen szűk körben tartalmaz lehetőséget arra nézve, hogy a társasházi közgyűlés a nem lakás céljára szolgáló helyiségben folytatott tevékenységet korlátozza vagy megtiltsa. A Thtv. szerint:

„17. § (1) A szervezeti-működési szabályzat

a) meghatározza a külön tulajdonban lévő lakás használatának, hasznosításának szabályait a lakóépület rendeltetésének megfelelően;

b) ha a lakóépület külön tulajdonban álló nem lakás céljára szolgáló helyiségében a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény hatálya alá tartozó, illetőleg szexuális vagy erotikus szolgáltatásra irányuló tevékenységet kívánnak folytatni, valamint, ha szexuális terméket és segédeszközt kívánnak árusítani vagy forgalmazni, a lakóépület rendeltetésének megfelelően megtilthatja a nem lakás céljára szolgáló helyiség használatát és hasznosítását vagy meghatározhatja használatának és hasznosításának szabályait.”

„18. § (1) A lakóépület külön tulajdonban álló nem lakás céljára szolgáló helyiségének megváltoztatott használatához – a (3) bekezdés a) pontjában foglalt kivétellel, illetve a (3) bekezdés b) pontja szerinti eltéréssel – a közgyűlés hozzájáruló határozata nem szükséges.

(2) Ha a lakóépület külön tulajdonban álló nem lakás céljára szolgáló helyiségének megváltoztatott használata jogszabályban meghatározott telepengedély-köteles tevékenységhez vagy kizárólag üzletben forgalmazható termék (üzletköteles termék) forgalmazására szolgáló üzlet üzemeltetésére jogosító működési engedélyhez kötött tevékenységhez szükséges, a hatóság az engedélyről a (3) bekezdés szerinti – határidőben meghozott – közgyűlési határozat figyelembevételével dönt, feltéve, hogy a határozatban foglaltak az engedélyezés során alkalmazandó jogszabályokat nem sértik.

(3) A (2) bekezdés szerinti esetben a hatóság felhívására a közgyűlés – harmincnapos határidőn belül meghozott – határozattal

a) a 17. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt feltételek fennállása esetén – a szervezeti-működési szabályzat rendelkezéseivel és az erre vonatkozó külön jogszabályokkal összhangban – megtilthatja a külön tulajdonban lévő nem lakás céljára szolgáló helyiség használata, hasznosítása módjának megváltoztatását, vagy meghatározhatja használatának és hasznosításának feltételeit,

b) a lakhatás nyugalma – így a zaj- és rezgésvédelem, valamint a lakókörnyezetet veszélyeztető más tevékenység megelőzése – érdekében a használat, hasznosítás módjának megváltoztatását megtilthatja vagy ahhoz az erre vonatkozó külön jogszabályok előírásainak figyelembevételével kikötött feltétellel is hozzájárulhat. A határozatnak tartalmaznia kell a lakhatás nyugalma zavaró magatartások részletezését és ennek alapján a közgyűlési döntés indokolását.”

Tekintettel arra, hogy a szeszesital-forgalmazás a Thtv. 17. § (1) bekezdés b) pontjában nem szerepel, illetve a Thtv. 18. § (2) bekezdése tekintetében nem minősül telepengedély-köteles vagy működési engedélyhez kötött tevékenységnek, a jelenlegi jogszabályi környezetben a társasházi közgyűlésnek – az Önk. R. vonatkozó rendelkezéseinek hatályon kívül helyezését követően – nincs lehetősége a szeszesital-forgalmazás korlátozására vagy megtiltására.

Mindezek alapján – az AB határozatban foglaltakra is figyelemmel – indokolt az önkormányzati rendeletnél magasabb szintű jogszabályok módosításának kezdeményezése.

A Kertv. 3. § (3) bekezdése jelenleg is tartalmazza azt a lehetőséget, hogy egyebek mellett a közrend és a közbiztonság érdekében bizonyos termékek forgalmazására irányuló kereskedelmi tevékenység kizárólag hatósági engedéllyel legyen folytatható. Ugyanakkor a Kertv. jelenleg csupán a működési engedély jogintézményét tartalmazza, amely azonban a kizárólag üzletben forgalmazható termékek

(üzletköteles termékek) forgalmazásához szükséges. Az üzletköteles termékek felsorolását a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ker.) 3. melléklete tartalmazza.

A jelenlegi szabályozási környezetben a szeszes ital üzletköteles terméké minősítése nem jelentene megfelelő megoldást, mivel ebben az esetben, üzlet hiányában, a Kertv.-ben szereplő egyéb kereskedelmi formákban, például mozgóbolt vagy csomagküldő kereskedelem útján, közterületen, illetve vásáron, piacon, bevásárlóközpontban, továbbá közlekedési eszközön szeszes ital nem lenne forgalmazható.

A fentiekre tekintettel szükséges a Kertv.-ben egy új jogintézmény, a szeszesital-forgalmazási engedély bevezetése, amely a szeszes ital üzletben történő forgalmazásához lenne szükséges. Ehhez kapcsolódóan szintén ki kell alakítani az engedélyezési eljárás szabályait, amely a Ker. módosítása által valósítható meg. Ennek egyik lehetséges módja a már meglévő, az üzletek működési engedélyezésére vonatkozó eljárási szabályoknak a szeszesital-forgalmazási engedély kiadására történő alkalmazása. Szintén megoldást jelenthet új eljárási szabályok megalkotása olyan módon, hogy az üzlet környezetében lévő ingatlanok tulajdonosai, a társasház és a lakásszövetkezet külön vizsgálat nélkül ügyfélnek minősüljenek az engedélyezési eljárás során.

Szükséges továbbá az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szakhat. R.) módosítása a szeszesital-forgalmazási engedély kiadására irányuló eljárásban közreműködő szakhatóságok kijelölése érdekében. A Szakhat. R. módosítása során indokolt a területileg illetékes rendőrkapitányság szakhatóságként történő bevonása az engedélyezési eljárásba a közrend és közbiztonság szakkérdésében.

Annak megítélése, hogy a fentiek megvalósítása érdekében szükséges-e esetlegesen egyéb jogszabályok módosítása, a feladatkörrel érintett miniszter kompetenciájába tartozik.

A fentebb vázolt problémák orvoslása érdekében javaslom, hogy a Képviselő-testület az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontja alapján kezdeményezze a feladatkörrel rendelkező miniszternél a Kertv. módosítását akként, hogy a szeszes ital üzletben történő forgalmazására irányuló kereskedelmi tevékenység kizárólag a kereskedelmi hatóság által kiadott szeszesital-forgalmazási engedéllyel legyen folytatható. Ez esetben az engedélyezési eljárás során a társasház közös képviselője, illetve az üzlettel szomszédos ingatlanok tulajdonosai külön vizsgálat nélkül ügyfélnek minősülnének, és a jogorvoslati lehetőség is megnyílna az engedély kiadásával szemben.

Szintén javaslom a Ker. módosítását a szeszesital-forgalmazási engedély kiadásának eljárási szabályaival, valamint a feladatkörrel érintett miniszter által szükségesnek ítélt kapcsolódó egyéb jogszabályok módosítását különös tekintettel a Szakhat. R. módosítására az engedélyezési eljárásban közreműködő szakhatóságok kijelölése érdekében. A Szakhat. R. módosítása esetében javaslom a területileg illetékes rendőrkapitányság szakhatóságként történő kijelölését az engedélyezési eljárásban a közrend és közbiztonság szakkérdésében.

Javaslom továbbá, hogy a Képviselő-testület az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontja alapján kezdeményezze a feladatkörrel rendelkező miniszternél a Thtv. szabályainak módosítását akként, hogy a Thtv. 17. § (1) bekezdés b) pontjában szereplő felsorolás egészüljön ki a kereskedelmi tevékenység keretében történő, illetve a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó szeszesital-forgalmazással, amely lehetővé tenné a szervezeti és működési szabályzatban a tevékenység korlátozását vagy megtiltását.

Szintén javaslom, hogy a Thtv. 18. § (2) bekezdése egészüljön ki a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység engedélyhez kötött tevékenységgel, valamint a Képviselő-testület fenti javaslatának

elfogadása esetén a szeszeital-forgalmazási engedélyhez kötött tevékenységgel. Ez esetben a nem lakás céljára szolgáló helyiség használatának megváltozása esetén az érintett engedélyezési eljárásokban az engedélyező hatóság felhívására a társasházi közgyűlés megtilthatná vagy feltételekhez köthetné a használat, hasznosítás módjának megváltoztatását.

A Ker. 2/A. § (2) bekezdésében a hatósági eljárás lefolytatására meghatározott 20 napos ügyintézési határidő lényegesen rövidebb, mint a Thtv. 18. § (3) bekezdésében meghatározott, a társasházi közgyűlési határozat meghozatalára nyitva álló 30 napos határidő. Mivel a Thtv. előírja a közgyűlési határozat figyelembevételét az engedélyezési eljárás során, ugyanakkor az az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 48. §-a az engedélyezési eljárás felfüggesztését nem teszi lehetővé a társasházi közgyűlési határozat meghozatalára tekintettel, ezért szükséges ezen határidők felülvizsgálata.

II. Hatásvizsgálat

Az Önk. R. 17. és 18. §-ának hatályon kívül helyezésével a Képviselő-testület az AB határozatban és Budapest Főváros Kormányhivatala Főispánjának megkeresésében foglaltaknak megfelelően jár el. A továbbiakban a szeszesital-forgalmazáshoz, a bejelentés-köteles ipari tevékenység folytatásához, illetve a 22.00 óra és 6.00 óra közötti zeneszolgáltatáshoz, műsoros előadáshoz, szállítási, rakodási tevékenységhez a társasházi közgyűlés hozzájáruló határozatára nem lesz szükségük a tevékenység végzőinek.

A Kertv. és a Ker. módosításával a szeszes ital üzletben történő forgalmazására irányuló kereskedelmi tevékenység kizárólag a kereskedelmi hatóság által kiadott szeszesital-forgalmazási engedéllyel lenne folytatható. Az engedélyezési eljárás során a társasház, illetve az üzlettel szomszédos ingatlanok tulajdonosai külön vizsgálat nélkül ügyfélnek minősülnének, és a jogorvoslati lehetőség is megnyílna számukra az engedély kiadásával szemben.

A Thtv. módosításával a társasház a szervezeti-működési szabályzatában a szeszesital-forgalmazást korlátozhatná vagy megtilthatná, illetve a nem lakás céljára szolgáló helyiség használatának megváltozása esetén az érintett engedélyezési eljárásokban a társasház megkeresése kötelezővé válik, és az engedélyező hatóság felhívására a társasházi közgyűlés megtilthatná vagy feltételekhez köthetné a használat, hasznosítás módjának megváltoztatását.

III. A végrehajtás feltételei

Az Önk. R. rendelkezéseinek hatályon kívül helyezésével a Képviselő-testület az Alkotmánybíróság döntésében, illetve Budapest Főváros Kormányhivatala Főispánjának BP/2800/00392-2/2024 számú szakmai segítségnyújtásra vonatkozó megkeresésében foglaltaknak megfelelően jár el.

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között a feladat- és hatáskörrel rendelkező szervtől tájékoztatást kérhet, döntést kezdeményezhet, véleményt nyilváníthat.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 7. § (1) bekezdése értelmében az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontja szerint megkeresett szerv a helyi önkormányzat megkeresésére harminc napon belül érdemben köteles válaszolni.

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 103. § (1) bekezdés 18. pontja szerint a nemzetgazdasági miniszter a Kormány kereskedelemért (a továbbiakban: belföldi kereskedelemért) felelős tagja. Az R. 111/I. § (1)

bekezdése értelmében a miniszter a belföldi kereskedelemért való felelőssége keretében előkészíti a kereskedelemre, a vásárookra és a piacokra, az üzletek működésére és a közraktározásra vonatkozó jogszabályokat.

Az R. 121. § (2) bekezdés n) pontja értelmében az igazságügyi miniszter az igazságügyért való felelőssége keretében előkészíti a társasházakra vonatkozó jogszabályokat.

IV. Döntési javaslat

1. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete az előterjesztés 1. melléklete szerint megalkotja a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 32/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelet egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről szóló önkormányzati rendeletet.

2. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete meghozza az előterjesztés 2. mellékletében foglalt határozatot.

Budapest, 2024. szeptember 13.

Dr. Szabó Krisztián

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2024. (... ..) önkormányzati rendelete

**a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 32/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelet
egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről**

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (4) bekezdés d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Hatályát veszti a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 32/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelet 10. alcíme.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

D. Kovács Róbert Antal
polgármester

Dr. Szabó Krisztián
jegyző

Végső előterjesztői indokolás

Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz tárgyában meghozott 10/2024. (V. 10.) AB határozatában (a továbbiakban: AB határozat), valamint Budapest Főváros Kormányhivatala Főispánjának szakmai segítségnyújtásra irányuló megkeresésében foglaltak alapján szükségessé vált a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 32/2015. (XII. 18.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Önk. R.) felülvizsgálata.

Mivel az AB határozat az Önk. R. 17. és 18. §-aival azonos tartalmú önkormányzati rendeleti szabályozás alaptörvény-ellenességét állapította meg, a rendelkezések hatályon kívül helyezése indokolt.

A rendelkezések hatályon kívül helyezését követően a szeszesital-forgalmazáshoz, a bejelentés-köteles ipari tevékenység folytatásához, illetve a 22.00 óra és 6.00 óra közötti zeneszolgáltatáshoz, műsoros előadáshoz, szállítási, rakodási tevékenységhez a társasházi közgyűlés hozzájáruló határozatára nem lesz szükségük a tevékenység végzőinek.

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2024. (... ..) határozata

a szeszesital-forgalmazásra vonatkozó egyes jogszabályok módosításának kezdeményezéséről

1. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontja alapján kezdeményezi a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény módosítását akként, hogy a szeszes ital üzletben történő forgalmazására irányuló kereskedelmi tevékenység kizárólag a kereskedelmi hatóság által kiadott szeszesital-forgalmazási engedéllyel legyen folytatható. Kezdeményezi továbbá a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ker.) módosítását a szeszesital-forgalmazási engedély kiadásának eljárási szabályaival, valamint a feladatkörrel rendelkező miniszter által szükségesnek ítélt kapcsolódó egyéb jogszabályok módosítását különös tekintettel az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szakhat. R.) módosítására az engedélyezési eljárásban közreműködő szakhatóságok kijelölése érdekében. A Szakhat. R. módosítása esetében a Képviselő-testület kezdeményezi a területileg illetékes rendőrkapitányság szakhatóságként történő kijelölését az engedélyezési eljárásban a közrend és közbiztonság szakkérdésében.

2. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontja alapján kezdeményezi a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Thtv.) módosítását akként, hogy a törvény 17. § (1) bekezdés b) pontja egészüljön ki a kereskedelmi tevékenység keretében történő, illetve a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó szeszesital-forgalmazással, továbbá a 18. § (2) bekezdése egészüljön ki a dohánytermék-kiskereskedelmi tevékenység engedélyhez kötött tevékenységgel, valamint az 1. pontban szereplő kezdeményezés elfogadása esetén a szeszesital-forgalmazási engedélyhez kötött tevékenységgel. Kezdeményezi továbbá a Ker. 2/A. § (2) bekezdésében a hatósági eljárás lefolytatására meghatározott 20 napos ügyintézési határidő, illetve a Thtv. 18. § (3) bekezdésében meghatározott, a társasházi közgyűlési határozat meghozatalára nyitva álló 30 napos határidő felülvizsgálatát különös tekintettel arra, hogy az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 48. §-a nem teszi lehetővé az engedélyezési eljárás felfüggesztését a társasházi közgyűlési határozat meghozataláig terjedő időtartamra.

3. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az 1. pontban meghatározott kezdeményezést terjessze fel a feladatkörrel rendelkező nemzetgazdasági miniszterhez, valamint a 2. pontban meghatározott kezdeményezést terjessze fel a feladatkörrel rendelkező igazságügyi miniszterhez.

Határidő: 2024. október 15.
Feladatkörében érintett: a Hatósági Főosztály vezetője